2026/1082

13.5.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/1082 НА СЪВЕТА

от 12 май 2026 година

относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира за подпомагане на въоръжените сили на Босна и Херцеговина

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета [1] е създаден Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност с цел опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност в съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509 ЕМПМ се използва за финансиране на мерки за помощ, например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни въпроси и въпроси на отбраната.

(2) Съюзът е поел ангажимент за тесни взаимоотношения в подкрепа на силна, независима и просперираща Босна и Херцеговина въз основа на Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Босна и Херцеговина, от друга страна [2], подписано през 2008 г., което влезе в сила през 2015 г., и въз основа на решението на Европейския съвет от 2024 г. за започване на преговори за присъединяване.

(3) Съюзът отчита приноса на Босна и Херцеговина към общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на Съюза, включително участието ѝ в мисии и операции по линия на ОПСО и в бойни групи на ЕС.

(4) На 21 март 2022 г. Съюзът одобри Стратегическия компас за сигурност и отбрана с цел да се превърне в по-силен и по-способен гарант на сигурността, включително чрез засилено използване на ЕМПМ за подкрепа на военно-отбранителните способности на своите партньори.

(5) Както беше припомнено в декларациите от Брюксел от 18 декември 2024 г. и 17 декември 2025 г., лидерите на Съюза и на неговите държави членки, в консултация с лидерите на Западните Балкани, призоваха Съюза да продължи съвместната работа с региона за допълнително развиване на отбранителните му способности и капацитет, включително чрез ЕМПМ.

(6) На 22 октомври 2025 г. върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност получи искане от Босна и Херцеговина Съюзът да съдейства на въоръжените сили на Босна и Херцеговина за предоставянето на ключово оборудване за укрепване на оперативната им готовност.

(7) Мерките за помощ трябва да се изпълняват, като се отчитат принципите и изискванията, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/509, по-специално като се спазва Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета [3], и като се съблюдават правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

---

[1] Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

[2] ОВ L 164, 30.6.2015 г., стр. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.

[3] Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Съветът заявява отново решимостта си да защитава, утвърждава и зачита правата на човека, основните свободи и демократичните принципи, както и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, Всеобщата декларация за правата на човека и международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване, цели, обхват и продължителност

1. Създава се мярка за помощ в полза на Босна и Херцеговина (наричана по-нататък „бенефициерът“), която да бъде финансирана по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) (наричана по-нататък „мярката за помощ“).

2. Мярката за помощ има следните цели:

а) да укрепи сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната между Съюза и Босна и Херцеговина;

б) да допринесе за повишаването на капацитета за сигурност и отбрана на въоръжените сили на Босна и Херцеговина с цел подобряване на националната сигурност и устойчивост като по този начин се осигури по-добра защита на цивилното население в случай на кризи и извънредни ситуации.

3. За постигане на целите, определени в параграф 2, с мярката за помощ се предоставя финансиране за следните видове оборудване, което не е предназначено за произвеждане на смъртоносна сила, и услуги:

— лични предпазни средства;

— лични предпазни средства за ХБРЯ;

— товарни превозни средства;

— оборудване за нощно виждане.

С мярката за помощ се финансират и свързани материали и услуги, включително техническо и оперативно обучение и обучение за поддръжката, когато е необходимо.

4. Продължителността на мярката за помощ е 36 месеца от датата на приемане на настоящото решение.

Член 2

Финансови правила

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е 15 000 000 EUR.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

Член 3

Договорености с бенефициера

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) постига необходимите договорености с бенефициера, за да се гарантира, че последният спазва изискванията и условията, установени с настоящото решение, като условие за предоставянето на подкрепа по линия на мярката за помощ.

2. Договореностите по параграф 1 включват разпоредби, задължаващи бенефициера да гарантира:

а) спазването от страна на въоръжените сили на Босна и Херцеговина, подкрепяни по линия на мярката за помощ, на приложимото международно право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на предоставените чрез мярката за помощ активи за целите, за които са предоставени;

в) достатъчна поддръжка на предоставените чрез мярката за помощ активи, за да се гарантират тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) предотвратяване на изгубването или прехвърлянето на активи, предоставени чрез мярката за помощ, на лица или образувания, различни от посочените в тези договорености.

3. Договореностите по параграф 1 включват разпоредби относно спирането и прекратяването на подкрепата по мярката за помощ, в случай че се установи, че бенефициерът нарушава задълженията, посочени в параграф 2.

Член 4

Изпълнение

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и при спазване на правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по ЕМПМ, и на интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите мерки и контрол по отношение на мерките за помощ по линия на ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от Централната агенция за управление на проекти и от администратора за мерките за помощ.

Член 5

Мониторинг, контрол и оценка

1. Върховният представител осъществява мониторинг на спазването от страна на бенефициера на задълженията, посочени в член 3. Този мониторинг се използва за осигуряване на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаване на задълженията, посочени в член 3, и допринася за предотвратяването на такива нарушения, включително нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право от страна на въоръжените сили на Босна и Херцеговина, подкрепяни с мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и материалите се организира, както следва:

а) проверка на доставките, при която сертификатите за доставка по линия на ЕМПМ се подписват от силите — крайни ползватели, при прехвърлянето на собствеността;

б) докладване за инвентаризацията, при което бенефициерът трябва да докладва ежегодно за инвентаризацията на определени елементи, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) счете, че вече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерът предоставя на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по линия на ЕМПМ.

3. След приключване на изпълнението на мярката за помощ върховният представител извършва окончателна оценка, за да прецени дали мярката за помощ е допринесла за постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2.

Член 6

Докладване

През периода на изпълнение върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът за мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

Член 7

Спиране и прекратяване

1. КПС може да реши да спре изцяло или частично изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509.

2. КПС може да препоръча на Съвета да прекрати мярката за помощ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюсел на 12 май 2026 година.

За Съвета

Председател

K. KALLAS